

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фіскальне та митне адміністрування»
(назва магістерської програми)

на тему: «Акцизне оподаткування та шляхи його розвитку в Україні»

Виконавець:

Студентка факультету фінансів та
банківської справи
Кушнір А.О.

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент Волкова О.Г.

/підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ	6
1.1. Поняття та роль непрямого оподаткування в державному регулюванні економіки.....	6
1.2. Сутність акцизного оподаткування, його роль та функції	14
1.3. Організаційні основи механізму податкового адміністрування акцизного податку в Україні.....	23
РОЗДІЛ 2. МОНІТОРИНГ АКЦИЗНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	38
2.1. Фіскальна ефективність акцизного податку в Україні.....	38
2.2. Функціонування акцизного податку з окремих підакцизних товарів в Україні	49
2.3. Податковий контроль за сплатою акцизних податків в Україні	63
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АКЦИЗНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	70
3.1. Світовий досвід справляння акцизного податку	70
3.2. Проблемні питання акцизного оподаткування в Україні.....	79
3.3. Шляхи вдосконалення ефективності справляння акцизного податку в Україні	88
ВИСНОВКИ	94
Список використаних джерел	99
Додатки	

ВСТУП

На сучасному етапі вдосконалення податкової системи України вкрай важливим завданням є адаптація вітчизняних норм оподаткування до норм та правил Європейського Союзу, гармонізація податкового законодавства, його вдосконалення та усунення наявних недоліків з урахуванням зарубіжного досвіду. Насамперед це питання стосується акцизного оподаткування як найбільш дискусійної теми в контексті гармонізації національної системи непрямого оподаткування до вимог Європейського Союзу.

В Україні процес адміністрування акцизного податку є складним і часто незрозумілим для платника, що зумовлено різноманітністю груп підакцизних товарів, ставок, які динамічно змінюються, залежать від вартості, кількості товарів, мають різні одиниці вимірювання, залежать від курсу валюти тощо.

Акцизний податок є одним з найбільш ризикових податків з погляду на його вплив на формування дохідної частини бюджету, що викликано: специфікою функціонування підакцизної продукції на ринку, постійними змінами законодавчого поля, а також рівнем ефективності державного контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів.

Питання непрямого оподаткування розглядаються в працях як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Серед представників західної економічної думки слід виділити таких, як: Дж. Гелбрейт, Дж. Кейнс, Е. Кларк, А. Лаффер, Д. Рікардо, П. Самуельсон, А. Сміт та інші. У сучасних умовах моніторинг еволюції акцизної системи оподаткування розглядається у роботах В. Андрущенка, П. Гайдуцького, В. Довженко, Т. Єфименко, А. Єлисеєва, О. Кузьміна, І. Кухаренко, Ю. Ляшенко, С. Онишко, В. Поповича, Е. Суханової, Л. Тарангул, В. Федосова, І. Якушика та інших.

Однак на сьогодні залишаються актуальними питання щодо забезпечення трансформації акцизного оподаткування з урахуванням вимог міжнародних організацій та досвіду країн ЄС, що зумовило обрану тему дослідження.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є акцизне оподаткування.

Предметом кваліфікаційної роботи є теоретичні основи та практичні аспекти акцизного оподаткування України.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних питань акцизного оподаткування та шляхів його вдосконалення в Україні.

Досягнення поставленої мети вирішувалося шляхом розв'язання наступних завдань:

- розкрити економічну сутність та значення акцизного податку в державному регулюванні економіки;
- дослідити особливості акцизного оподаткування в Україні;
- розкрити результати податкового контролю в сфері акцизного оподаткування в Україні;
- дослідити фіскальну ефективність акцизного податку в Україні;
- виявити тенденції функціонування акцизного податку з окремих підакцизних товарів в Україні;
- систематизувати зарубіжний досвід функціонування акцизного податку;
- узагальнити проблемні питання акцизного оподаткування України;
- узагальнити основні напрямки вдосконалення податкової політики України в сфері акцизного оподаткування.

Методи дослідження. При дослідженні теоретичних основ акцизного податку та зарубіжного досвіду використовувалися: з метою всебічного пізнання об'єкта дослідження – діалектичний та історичний методи, методи аналізу та синтезу; для виявлення переваг та недоліків акцизного оподаткування – метод порівняння та логічного узагальнення; з метою наочного зображення статистичного матеріалу, теоретичних та практичних положень – метод спостереження, узагальнення та графічного зображення даних, табличний та монографічний метод. При визначенні проблемних питань та основних напрямів вдосконалення податкової політики в сфері акцизного оподаткування використовувалися методи логічного узагальнення, системно-функціонального методу, а також математичного моделювання.

Інформаційно-аналітичною базою кваліфікаційної роботи є нормативно-правові документи України, звітні дані Міністерства фінансів України, Державної

податкової служби України, Рахункової палати України, Державного казначейства України, Державного комітету статистики України, а також монографії, наукова та періодична література.

Структура кваліфікаційної роботи складається з 3 основних розділів. У першому розділі висвітлено основні науково-теоретичні засади організації акцизного оподаткування. У другому розділі оцінено фіскальну ефективність акцизного оподаткування, фіскальне значення та роль окремих підакцизних товарів у формуванні доходів Державного та Зведеного бюджетів країни. У третьому розділі розкрито зарубіжний досвід податкового регулювання справляння акцизного податку, проблемні питання формування та реалізації податкової політики у сфері акцизного оподаткування України та шляхи її вдосконалення.

Робота складається зі 105 сторінок друкованого тексту, містить 17 таблиць, 29 рисунків, перелік використаної літератури налічує 70 джерел.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено, що значна роль у реалізації політики стабілізації державних фінансів належить непрямим податкам. За економічною сутністю головними видами непрямих податків є податок на додану вартість (ПДВ), акцизний податок і мито. Головною особливістю непрямих податків є те, що вони можуть використовуватися як регулятор цін - завдяки зміні рівня цін держава впливає на реальні доходи споживачів. За допомогою регулювання ставок ПДВ держава може як стимулювати попит покупців у період кризи, так і стримувати – у період надмірного економічного зростання. Збільшенням ставок акцизного податку держава зменшує споживання шкідливих товарів, ставками мита держава регулює експорт та імпорт, збільшуючи експорт та захищаючи національних товаровиробників від конкуренції імпортованих товарів. Як інструмент фіскальної політики непрямі податки є ефективнішими за прямі.

2. Визначено сутність акцизного податку – це непрямий податок, який включається до ціни окремих товарів, що визначені законодавством як підакцизні, з'явився в Україні разом з ПДВ і замінив податок з обороту. Основою акцизного податку виступає диференційований підхід до оподаткування різних товарів та товарних груп, відносять до категорії специфічних акцизів. Наведено основні вимоги до платників та неплатників акцизного податку, а також операцій, склад підакцизних товарів, ставки та терміни сплати та методи адміністрування акцизного податку.

3. Аналіз податкових надходжень до зведеного бюджету України протягом 2015-2019 років демонструє їх тенденцію до зростання. Дослідження основних тенденцій розвитку системи акцизного оподаткування дозволяє виокремити такий ключовий аспект: відбувається поетапне зростання ставок акцизного податку, що зумовлює поступове та постійне зростання ролі непрямих податків в наповненні Зведеного бюджету

4. Аналіз показників фіскальної ефективності акцизного податку в Україні свідчить про те, що темпи росту надходжень акцизного податку зберігають зроста-

ючу тенденцію протягом 2015-2019 років, що зумовлено насамперед щорічним проведенням індексації специфічних ставок, визначених в абсолютних значеннях, з урахуванням індексу споживчих цін з метою приведення розмірів ставок акцизного податку у відповідність із інфляційними процесами в економіці та отримання додаткових надходжень до державного бюджету. Проте, слід зазначити сповільнення темпів зростання з 2016 року, який був піковим – 143,70 % проти 103,3 % у 2019 році. Пікове зростання акцизного податку до Зведеного бюджету України у 2016 р. відбулося внаслідок реалізації політики підвищення ставок на тютюнові вироби.

5. Встановлено, що рівень виконання запланованих надходжень з акцизного податку не виконується з 2017 року, що пояснюється зменшенням надходжень від акцизного податку з вироблених в Україні товарів через зменшення обсягів виробництва підакцизної продукції, хоча надходження від акцизного податку з ввезених на територію України товарів зростають.

6. Проаналізовано, що питома вага надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів має тенденцію до зниження з 54,78 % у 2015 році до 52 % у 2019 році, що спричинене: скороченням обсягів виробництва; зменшенням акцизних платежів від тютюнових виробів внаслідок ефекту підняття ставок; скороченням виробництва міцних спиртних напоїв; зниженням купівельної спроможності населення через постійне підвищення ставок акцизного податку.

7. Визначено, що структура надходжень акцизного податку із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) є результатом залежності нашої держави від нафтопродуктів, нестабільністю митного законодавства та тенденціями світової економіки. Динаміка зростання податкових надходжень спостерігається від таких груп товарів: ввезених транспортних засобів та нафтопродуктів імпортного походження. У 2019 році додатковий дохід вдалося отримати завдяки масовому розмитненню автомобілів з єврономерами.

8. Встановлено, що найбільшу питому вагу надходжень акцизного податку до Зведеного бюджету України займає такий вид підакцизного товару як тютюн та тютюнова продукція – 54-60 %, проаналізувавши динаміку надходжень акцизного податку встановлено, що найбільший показник надходжень спостерігався у 2019 році

та займав найбільшу питому вагу у розмірі 60,44 %. Рівень виконання запланованих показників акцизного податку з тютюну та тютюнових виробів вироблених в Україні з 2017 року не виконується, що пов'язано зі скороченням обсягів виробництва та реалізації тютюнових виробів на внутрішньому ринку, а також з тим, що наповнення внутрішнього ринку суб'єктами господарювання, які здійснювали діяльність з оптової торгівлі тютюновими виробами, забезпечувалося за рахунок скорочення запасів на складах, акциз з яких сплачено в попередніх роках.

9. Встановлено, що актуальним напрямком забезпечення стійкого розвитку акцизного оподаткування є удосконалення податкового контролю в країні. Одним з важливих елементів податкового контролю є контрольньо-перевірочна робота органів ДПС. Доведено, що контрольньо-перевірочні роботи є дієвим механізмом перевірки повної та своєчасної сплати акцизного податку та справедливим та результативним видом роботи у плані донарахованих сум штрафних санкцій. У 2018 році результатом контрольньо-перевірочної роботи було донараховано до бюджету 1 506,6 млн грн, у 2019 році – 337,2 млн грн. За результатами перевірок у 2019 році сума вилучених підакцизних товарів з незаконного обігу склала 1 953 млн гривень. З них обсяг алкогольних напоїв склав 7,9 % від усієї суми вилучених товарів; тютюнові вироби – 40,1 % від усього обігу підакцизних товарів.

10. Головними напрямками удосконалення податкового контролю визначено: удосконалення облікової роботи; зниження рівня податкового навантаження; посилення відповідальності як платників податків, так і податкових органів за недотримання податкового законодавства; налагодження партнерських взаємовідносин між податковими органами та платниками податків; удосконалення методики проведення контрольньо – перевірочних дій. Всі вище зазначені дії спрямовані на підвищення ефективності роботи Державної податкової служби, що, в свою чергу, дасть змогу підвищити податкову дисципліну серед платників податків та збільшити обсяги податкових надходжень до бюджету.

11. Світовий досвід акцизного оподаткування підтверджує акцизний податок як досить важливий фінансовий інструмент регулювання економічних та соціальних процесів. Акцизне оподаткування надає можливість через цінові механізми вплива-

ти на обсяги виробництва та реалізації окремих підакцизних товарів як на митній території України, так і в сфері зовнішньоекономічної діяльності. Система акцизного оподаткування у провідних країнах світу формується з огляду на необхідність дотримання балансу інтересів виробників та споживачів, суспільної необхідності підтримки галузей та регіонів, зайнятості населення, інших пріоритетів соціально-економічної політики. Також враховуються питання здоров'я населення, суспільного порядку, необхідності обмеження соціальних наслідків зловживання алкоголем.

12. Аналізуючи світовий досвід адміністрування акцизного податку та, зокрема, контролю за обігом підакцизних товарів, можна виділити кілька загальних напрямків, які застосовуються державами з метою покращення податкового контролю: правові податкові заходи; система маркування підакцизних товарів, з метою відстеження та контролю ланцюга поставок; міжвідомче співробітництво національних установ; співпраця державних органів з представниками бізнесу, в тому числі шляхом укладення угод; створення спеціалізованих контролюючих і правоохоронних структур; координація зусиль на регіональному та субрегіональному рівнях; вдосконалення системи контролю за виробництвом підакцизних товарів всередині країни, шляхом введення електронної реєстрації промислових підприємств і їх ліцензуванням; ефективна діяльність правоохоронних органів; міжнародне співробітництво та обмін інформацією.

13. В роботі визначені наступні проблеми акцизного оподаткування: нерівномірне зростання податкового навантаження в частині акцизного податку в МРЦ сигарет; невідповідність переліку підакцизних товарів сучасним реаліям; тіньове виробництво та продаж підакцизних товарів; відсутність контролю за формуванням виробниками звітних відомостей про використання та залишки марок акцизного податку; відсутність належного державного контролю за розповсюдженням підакцизної продукції (товарів); незбалансованість між регулюючою та фіскальною функцією акцизного оподаткування.

14. В роботі визначені основні напрями вдосконалення системи акцизного оподаткування: адаптація вітчизняної системи законодавчого обґрунтування справляння непрямих податків до норм та вимог ЄС у питаннях гармонізації бази та

об'єктів оподаткування, термінології та податкових ставок; розширення переліку підакцизних товарів; встановлення державної монополії на виробництво та регулювання цін окремих груп підакцизних товарів; звільнення від акцизного податку певних видів діяльності, що використовують екологічно чисті види палива або альтернативні види енергії; впровадження електронної системи контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів; використання запровадженої системи «Електронна акцизна марка» для посилення боротьби із незаконним обігом підакцизних товарів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання/ уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с
2. Податковий кодекс України //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
3. Непряме оподаткування в Україні //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_1/19.pdf.
4. Теоретико-правові засади непрямих податків в Україні//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/6_2018/part_2/24.pdf.
5. Кміть В. М. Непряме оподаткування в Україні та шляхи його вдосконалення / В. М. Кміть, В. В. Сусяк // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. - 2018. - Т. 29(68), № 1. - С. 91-96
6. Климків Ю.О. Переваги та недоліки непрямих податків в Україні //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=1017>.
7. Василик О.Д. Податкова система України: Навчальний посібник. — К.: ВАТ «Поліграфкнига». — 2004. — 478 с.
8. Пріб К. А. Податкова система України: формулювання основних положень: навч. посіб. / К. А. Пріб, В. І. Федько. –К.: Центр учбової літератури, 2007. –320 с.
9. Податкова система: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / [Лю-тий І. О., Демиденко Л. М., Романюк М. В. та ін.]; за ред. І.О. Лютого –К.: Центр учбової літератури, 2009. –456 с.
10. Система непрямих оподаткування в Україні//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://works.doklad.ru/view/c4ul5YgA4AQ.html>.

11. Принципи оподаткування//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://science2016.lp.edu.ua/sites/default/files/Full_text_of_%20papers/vnulpurn_2015_82_4_22.pdf.
12. Еволюція акцизного оподаткування в Україні //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_1/zmist.files/_27.pdf.
13. Лескова А. Акцизное обложение: ретроспективный взгляд // Финансы. – 2001. – № 4. – С. 22 – 25.
14. Цимбал П. В. Податки Запорізької Січі. // Вісник університету ДПС України. – 2004. – № 3. – С. 40 – 45.
15. Нечай Н. Нариси з історії оподаткування. – К.: “Вісник податкової служби України”, 2002. – 122 с.
16. Економічна історія України і світу: Підручник / За ред. Б. Д. Лановика. — К.: Вікар, 1999. — 737 с.
17. Щодо питання визначення та законодавчого закріплення «Акцизний податок»//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/4/28.pdf>.
18. Гетманцев Д.О., Форсюк В.Л., Бойко Н.В. Непряме оподаткування. Правова сутність та адміністрування : наук.-практ. посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 336 с.9.
19. Лютий І.О., Дрига А.Б., Петренко М.О. Податки на споживання в економіці України : монографія. Київ : Знання, 2005. 335 с.
20. Закон №466: перелік підакцизних товарів доповнено //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://officevp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/421930.html>.
21. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
22. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2015 рік //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mail.google.com/mail/u/0?ui=2&ik=ff05d76e7b&attid=0.3&permmsgid=msg-f:16a7dd82e5ae5d4b&view=att&disp=safe>.

23. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2016 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1NVHRojSGU43mkPkIsuqj6E7IuZBMNCcJfIW_kVTYE/edit#gid=403262438.

24. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2017 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1NVHRojSGU43mkPkIsuqj6E7IuZBMNCcJfIW_kVTYE/edit#gid=403262438.

25. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2018 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1NVHRojSGU43mkPkIsuqj6E7IuZBMNCcJfIW_kVTYE/edit#gid=403262438.

26. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2019 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1NVHRojSGU43mkPkIsuqj6E7IuZBMNCcJfIW_kVTYE/edit#gid=403262438.

27. Система специфічного акцизного оподаткування в Україні: етапи становлення та перспективи // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bses.in.ua/journals/2020/54_2020/36.pdf.

28. Спланувати – не означає виконати. Як завершив рік бюджет-2019 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/splanuvati-ne-oznachaye-vikonati-yak-zavershiv-rik-byudzheta-2019/>.

29. Концептуальні засади адміністрування та фіскальний потенціал акцизного податку в Україні // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Users/Lenovo/AppData/Local/Temp/7413-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-14887-1-10-20191113-4.pdf>.

30. ЗВІТ про результати аудиту обґрунтованості планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасністю надходжень акцизного податку з тютюну та тютюнових виробів до Державного бюджету України за 2019 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/29-2_2019/zvit_29-2_2019.pdf.

31. ЗВІТ про результати аудиту обґрунтованості планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасністю надходжень акцизного податку до Державного бюджету України за 2018 рік // [Електронний ресурс]. – Режим до-

ступу:https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/24-2_2018/zvit_24-2_2018.pdf.

32. ЗВІТ про результати аналізу обґрунтованості планування (прогнозування) надходжень акцизного податку до Державного бюджету України за 2017 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2017/18-6_2017/Zvit_18-6_2017.pdf.

33. ЗВІТ про результати аналізу обґрунтованості планування (прогнозування) надходжень акцизного податку до Державного бюджету України за 2016 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2016/14-3_2017/Zvit_14-3_2016.pdf.

34. ЗВІТ про результати аналізу обґрунтованості планування (прогнозування) надходжень акцизного податку до Державного бюджету України за 2015 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2015/12-1_2015/Zvit_12-1_2015.pdf.

35. [Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2015 рік](#) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/237691.html>.

36. [Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2016 рік](#) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/237691.html>.

37. [Звіт Державної фіскальної служби України за 2017 рік](#) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/237691.html>.

38. [Звіт Державної фіскальної служби України за 2018 рік](#) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/237691.html>.

39. [Звіт Державної фіскальної служби України за 2019 рік](#) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/237691.html>.

40. Реалізація сигарет у 2019 році зменшилась на 20% – Податкова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/02/11/656925/>.

41. Волкова О.Г. Деякі аспекти акцизного оподаткування в Україні. Науковий журнал «Причерноморські економічні студії». - 2016. - №2. – с.146-151 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Lenovo/AppData/Local/Temp/bses_2016_5_31.pdf.

42. Контрабанда сигарет: розмах, наслідки, уроки сусідніх країн та план боротьби // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/projects/ni-kontrabandi/2020/09/7/664652/>.

43. У 2019 році доходи від акцизів на сигарети зросли, а споживання зменшилось // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://center-life.org/novyny/u-2019-rotsi-dokhody-vid-aktsyziv-na-syharety-zrosly-a-spozhyvannia-zmenshylos/>.

44. Незаконна торгівля сигаретами у Європі – головне джерело втрат податкових надходжень // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://home.kpmg/ua/uk/home/media/press-releases/2018/08/%D0%9D.html>.

45. ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ–БЕРЕЗЕНЬ 2019 РОКУ Міністерство фінансів України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/storage/files/zvit_1kv_2207.pdf.

46. Вдосконалення фіскальної ефективності непрямих податків в Україні // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Users/Lenovo/AppData/Local/Temp/171683-384210-1-PB.pdf>.

47. Податки і збори: сучасні тенденції та перспективи / Вдовиченко А. М., Козоріз Л. О., Паскалова А. Г., Пірнікоза П. В., Серебрянський Д. М., Сибірянська Ю. В., Стадник М. В.; [за заг. ред. В. М. Мазярчука]. – Київ: «ФОП Лопатіна О.О.», 2019. 392 с.

48. Ставки податку на підакцизні товари // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://services.dtkr.ua/catalogues/tax_rates/71.

49. Кабмін запусив проєкт електронної акцизної марки // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100016387-kabmin-zapustiv-proyekt-elektronnoyi-aktsiznoyi-marki>.

50. Бойко А.О. Непрямі податки та субсидії з державного бюджету як фактори дії на ціни / А.О. Бойко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ib.uabs.edu.ua.

51. Мороз С.В. Роль та місце непрямих податків в наповненні державного бюджету України / С.В. Мороз // Причерноморські економічні студії . – 2016. – Вип.10.- с.214-219.
52. Оксенюк О.І. Місце податку на додану вартість у системі непрямого оподаткування / О.І. Оксенюк //Бізнес Інформ. - 2014. - №4. – с.399.- 404.
53. Свердан М. М. Механізм фіскального адміністрування акцизного податку / М. М. Свердан // Менеджмент. – 2009. № 11.
54. Коротун В.І. Акцизне оподаткування в історії фінансової думки. Науковий вісник Буковинської державної фінансової академії : збірник наукових праць. 2008. Вип. 3 (12) : ч. 2. С. 180–186.
55. Хлебнікова І.І. Фіскальні та регулятивні ефекти акцизного оподаткування в Україні : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08. Ірпінь, 2018. 20 с.
56. Трансформація акцизної політики України : монографія / за заг. ред. В.І. Коротуна. Ірпінь : Видавництво Національного університету ДПС України, 2015. 404 с.
57. Дмитренко А.В., Лебедик Г.В. Особливості справляння акцизного податку в Україні та практика оподаткування. Eurasian Academic Research Journal. 2017. № 12. С. 61–66.
58. Комарова І.В. Акцизне оподаткування в Україні у контексті європейських тенденцій. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2017. № 1 (37). С. 73–78.
59. Атаманчук Н. І. Особливості акцизного оподаткування в Україн / Н.І. Атаманчук// ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. – 2019.- Випуск 1 (41) .- с. 73-80.
60. Карпенко С.П. Сутність та особливості акцизного оподаткування: світовий досвід та перспективи в Україні. Економіка та держава. 2015. № 3. С. 117–121.
61. Eurostat (2020) Tax revenue statistics. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tax_revenue_statistics (accessed: 24 March 2020) (in English).

62. Волощук Р.Є. Акцизний податок: сутність і визначальні характеристики // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/41_2020_ukr/43.pdf.

63. Протидія нелегальному обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів: досвід країн ЄС та ОЕСР/ [за заг. ред. В.І. Коротуна]. – К. : Алерта, 2017.– 66 с.

64. Н. В. Семенченко, Н. В. Рощина, Л. С. Борданова Акцизний податок: сучасні тенденції та проблематика // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.agrosvit.info/pdf/10_2020.pdf, с. 16-23.

65. Про гармонізацію структур акцизних зборів на спирт та алкогольні напої : Директива Ради 92/83/ ЄЕС від 19 жовтня 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_430 (дата звернення: 21.01.2019).

66. WHO report on the global tobacco epidemic 2015 / World Health Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.who.int/tobacco/global_report/2015/en/.

67. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020 р. № 466-IX.

68. Довідник пільг, наданих чинним законодавством по сплаті податків, зборів, інших обов'язкових платежів. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/dovidniki-/54005.html> (дата звернення: 01.07.2020 р.).

69. Consumption Tax Trends 2014 : VAT/GST and excise rates, trends and policy issues / OECD. – Dec., 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/tax/consumption/consumption-tax-trends-19990979.htm> 10. Indirect tax developments in 2016 [Електронний ресурс] / Ernst&Young. – Режим доступу: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/VAT--GST-and-other-sales-taxes/ey-indirect-taxdevelopments-in-2016>.

70. Коротун В.І. Гармонізація специфічного акцизного оподаткування України до вимог ЄС. Науковий вісник Академії муніципального управління. 2010. № 8. С. 98–106.].